

Congrés Reboot 2016:

**Un nou ideari per
Pirates de Catalunya**

Pirates

Índex

0. LA CONSTRUCCIÓ D'UN NOU IDEARI	3
1. INTRODUCCIÓ	4
2. SUÈCIA: L'ORIGEN	5
3. EL CÒDEX PIRATA	7
4. EL NOSTRE IDEARI ACTUAL	10
5. QUÈ SOM ELS PIRATES?	13
6. QUÈ HEM DE SER ELS PIRATES?	15
7. NOU IDEARI	16

0. La construcció d'un nou ideari

La ideologia del moviment pirata pot ser entesa com un arbre. Amb arrels profundament ancorades a la terra, un tronc resistent però adaptable al pas del temps i unes branques àmplies, diverses, extenses que formen una copa que busca el cel i dóna recer.

Les arrels són les ideologies, filosofies i escoles de pensament de les quals bevem, així com els posicionaments de les organitzacions afins i partits pirata de tot el món. **La terra és la suma de fets, dades i evidències** que faciliten les millors preses de decisions. El que els pirates australians anomenen “evidence-based policies”, defugint tota “opinologia” sense fonament. Es pot opinar sobre qualsevol cosa, però amb proves.

El tronc representa les nostres lluites i objectius. Allò en el que concretem les nostres influències i concentrem les nostres forces. Són les batalles del present, les que considerem imprescindibles per als nostres objectius o per combatre les forces contràries als mateixos.

La copa i les seves branques són la materialització de les nostres idees, fent-les extensives a tots els problemes i reptes de la nostra societat. Les situacions del dia a dia que hem d'enfocar i resoldre des de la nostra cosmovisió, que qüestionem al mateix temps, no per errònia, sinó per necessitat d'adaptació. La realitat és tossuda i sempre té un nou desafiament. Un exemple: com promovem l'accés universal a Internet mentre hi ha persones que no tenen habitatge?

I, finalment, el cel, on s'origina la pluja que alimenta el nostre arbre i completa el cercle de les idees. És el futur, aquí on el moviment ha de tenir posada la mirada per trobar el seu camí cap a la utopia. Encara no ha arribat cap partit que pensi en el futur, quan s'acosten canvis sistèmics i crisis noves que hem d'anticipar.

Després de sis anys en el panorama polític ens trobem avui en un context sense precedents i amb moltes oportunitats per seguir marcant la diferència. Aquests dos últims anys hem optat per recollir-nos i esperar. Ara és el moment de tornar a demostrar que els Pirates tenim molt a dir. **De nosaltres depèn que el nostre arbre sigui petit com un bonsai o gegantí com una sequoia.**

1. Introducció

Aquest document pretén analitzar i desenvolupar una nova redacció de l'ideari pirata. No pretén redefinir-lo ni afegir-hi o llevar-ne reivindicacions. Actualment el nostre ideari té punts molt genèrics i altres molt concrets, més propis d'un programa electoral. Això resulta en un text descompensat i que pot ser no suficient per a qui ho llegeixi amb la intenció de conèixer-nos.

Així, l'objectiu d'aquest document és indagar en les arrels del moviment, destil·lar la seva essència i exposar-la en un text breu, que actuï com a referència per a futurs programes electorals i en guia per al dia a dia. En termes marítims, **ser la nostra carta de navegació**.

En aquest document s'usa la paraula ideologia segons l'accepció que es troba en el diccionari polític d'Oxford:

Qualsevol sistema de creences, formes de pensament i categories d'ampli abast que constitueixen la base de programes d'acció política i social: una ideologia és un esquema conceptual amb una aplicació pràctica.

Si el lector desconfia de la nostra traducció, ens remetem a la definició del diccionari polític de Norberto Bobbio, considerat el diccionari polític de referència:

[...] conjunt d'idees i de valors concernents a l'ordre polític que tenen la funció de guiar els comportaments polítics col·lectius. [...] En la seva accepció particular, l'"ideològic" està sòlidament contraposat, de manera explícita o implícit, al "pragmàtic", i el caràcter de la "i." és atribuït a una creença, una acció o un estil polític per la presència en ells de certs elements típics, com el doctrinarisme, el dogmatisme, un fort component passional, etc., que han estat diversament definits i organitzats per diferents autors. D'aquest ús particular, o millor dit d'aquest grup d'usos particulars del significat feble d'"i.", es deriva el tema de la "fi" o de la "declinació de les ideologies" en les societats industrials d'Occident, originat entre els anys cinquanta i seixanta per les interpretacions de sociòlegs com Raymond Aron, Daniel Bell i Seymour Martin Lipset, i després incorporat a un complex i perllongat debat que, en certs aspectes, perdura encara avui.

Així, lluny de la fi de les ideologies, els autors reivindiquen l'ús de la paraula "ideologia", entesa com el conjunt d'idees que mouen el nostre moviment polític i defineixen la societat ideal a la qual aspirem.

Tampoc dubtarem en usar etiquetes en aquest document, sense amb això implicar que a partir d'ara ens associarem indissolublement a les mateixes, sinó que ho farem per economia del llenguatge i claredat. No volem que aquest sigui un document intern, sinó una eina de difusió dels fonaments de la ideologia darrere de l'ideari pirata.

Per aquest motiu analitzarem tres documents que considerem fonamentals: l'ideari original suec, el Còdex pirata de Pirates without Borders i el nostre ideari, redactat en 2010 a partir de l'ideari del partit pirata espanyol. Pels més formats en matèria, cal destacar que no analitzarem la Roda pirata de Rick Falkvinge, encara que la tindrem com a guia en aquest document.

2. Suècia: l'origen

Ens remuntem a juny de 2006, sis mesos després que Rick Falkvinge fundés Piratpartiet, el primer partit pirata, a Suècia. Durant aquest primer any de vida, el moviment es va expandir per Europa amb aquesta Declaració de Principis, amb el resum i conclusió que incloem a continuació:¹

Resumeixen

Les tres principals creences del Partit Pirata són la necessitat de protecció dels drets dels ciutadans, la voluntat d'alliberar la nostra cultura i l'enteniment que les patents i els monopolis privats estan danyant a la societat.

La nostra és una societat controlada i sota vigilància on pràcticament tothom està registrat i en observació. No està en el millor interès d'un estat judicial modern imposar la vigilància a tots els seus ciutadans, d'aquesta manera tractant-los com a sospitosos. La Democràcia pressuposa una protecció forta dels drets dels ciutadans.

El copyright va ser creat per beneficiar a la societat fomentant actes de creació, desenvolupament i difusió d'expressions culturals. Per aconseguir aquests objectius, necessitem un delicat equilibri entre les demandes comunes de disponibilitat i distribució d'una banda, i el reconeixement i remuneració de les demandes del creador per l'altra. Nosaltres reivindiquem que el sistema actual del copyright ha sortit d'aquest equilibri. Una societat on les expressions culturals i el coneixement siguin lliures per a tots en termes iguals beneficiaria al conjunt de la societat. Nosaltres reivindiquem que els abusos generals i sistemàtics del copyright actual són activament contraproduents a aquests propòsits en limitar tant la creació i l'accés a la nostra cultura.

Els monopolis privats són un dels nostres pitjors enemics. Ens porten directament a l'augment dels preus i a un enorme cost amagat per als ciutadans. Les patents són monopolis d'idees oficialment concedits. Enormes corporacions es barallen unes amb altres en una carrera per arxivar més i més patents que poder usar contra competidors més petits per prevenir-los de competir en igualtat de condicions. La meta de qualsevol monopolista no és ajustar els preus i termes que el mercat vagi a adoptar, sinó més aviat usar els seus drets obtinguts deshonestament com una palanca per apujar els preus i imposar termes al seu favor en relació a l'ús i autorització. Volem limitar les oportunitats de crear danys i situacions de monopoli innecessàries.

Les marques registrades són útils com a mitjans de protecció del consumidor. Nosaltres creiem que les marques registrades, en general, actualment funcionen bé i no suggerim cap canvi en aquest punt.

[...]

Conclusió

Desitgem defensar els drets dels ciutadans, el seu dret a la privacitat i els drets humans bàsics. Quan el govern els posa rutinàriament sota vigilància, porta invariablement a l'abús del poder, a la falta de llibertat i a la injustícia. Nosaltres demandem una correcció d'aquestes injustícies. Demandem justícia, llibertat i democràcia per a tots els ciutadans.

¹La declaració completa pot llegir-se a la web de Piratpartiet: <http://www.piratpartiet.se/documents/Principios%203.0.pdf>

Les lleis actuals de copyright i patents porten a monopolis perjudicials, a la pèrdua de valors democràtics importants, entorpeixen la creació de cultura i coneixement, i impedeixen que aquests arribin als ciutadans. Exigim l'abolició de les patents, així com lleis equilibrades de copyright, arrelades en la voluntat de la gent, per enriquir la vida de les persones, permetre un clima econòmic saludable, crear una base comuna de coneixement i cultura, i d'aquesta manera beneficiar al desenvolupament de la societat íntegrament.

Amb això, el nostre treball se centra en mitjans parlamentaris i d'aquesta manera busquem un mandat de la gent per representar-los en aquestes qüestions.

Per unificar-nos com un moviment sòlid i poderós, hem triat no prendre part en cap altra connexió que no estigui connectada amb els principis aquí declarats.

Ens posicionem units al voltant de la nostra protecció del dret a la privadesa, la nostra voluntat de reformar el copyright i la necessitat d'abolir les patents.

Com podem veure, l'ideari suec gira al voltant de tres eixos: la defensa dels drets humans, amb èmfasi en la privadesa, la reforma del copyright i l'abolició de les patents pel bé comú.

El text posa en valor la ciutadania com a conjunt, sent aquesta l'objectiu per defensar contra els interessos de corporacions i governs en la nova era digital. La ciutadania és, en si mateixa, el quart eix que entronca els altres tres i ha de ser entesa des d'una visió de comunitat - respectant la individualitat - aprofitant el potencial que rau en la intel·ligència col·lectiva.

Aquesta defensa parteix dels drets individuals, entesos com a salvaguarda col·lectiva davant els abusos de les elits. La idea dels molts que lluitin contra els interessos dels pocs és una constant, que s'intensifica amb l'inici de la dècada dels 2000, quan es començaven a intuir els efectes del progrés tecnològic en mans del poder. Una mostra és la creixent preocupació per la privadesa. Aquesta declaració és anterior a Wikileaks i Snowden, i ja anticipava l'ús de la tecnologia contra la ciutadania per part de governs. Fet que s'agreuja avui dia amb la creixent explotació de les dades privades que generem per a benefici de les grans corporacions.

D'aquesta declaració també es desprèn que el moviment reconeix que no hi ha societat sense cultura. D'aquí sorgeix la batalla contra el copyright i les patents; no pels conceptes en si, sinó per l'abús que se'n fa dels mateixos.

No és complicat determinar que el moviment pirata neix com a resposta als abusos en els camps de la cultura i privadesa, i no per la defensa del "tot gratis" com se'ns ha titllat algunes vegades. El sorgiment de les xarxes P2P és la resposta natural a un sistema que necessita ser substituït per un altre que beneficiï a tothom.

3. El Còdex Pirata

El Còdex Pirata és un decàleg desenvolupat per Pirates without Borders, organització internacional que tendeix ponts de cooperació i comunicació entre Pirates. Creada el 2010 per connectar persones i no partits, es presentava amb aquest text:

Els Pirates som lliures

Els pirates som amants de la llibertat, som independents, autònoms i rebutgem l'obediència a cegues. Els Pirates representem l'autodeterminació informativa i la llibertat d'opinió. Els Pirates assumim la responsabilitat que comporta la llibertat.

Els Pirates respectem la privadesa

Els Pirates protegim la privadesa. Llitem contra la mania de l'Estat i l'economia de vigilància cada vegada major, ja que prohibeix el lliure desenvolupament de l'individu. Una societat lliure i democràtica és impossible sense un espai lliure privat i sense ser vistos.

Els Pirates som crítics

Els pirates som creatius, curiosos, i no consentim l'statu quo. Enfrontem els sistemes, busquem els seus punts febles i trobem la manera de corregir-los. Els Pirates aprenem dels errors.

Els pirates som imparcials

Nosaltres complim amb la nostra paraula. La solidaritat és important quan es tracta d'objectius col·lectius. Els Pirates contrarestem la mentalitat de fer els ulls grossos de la societat i actuem quan fa falta tenir valor.

Els Pirates respectem la vida

Els pirates som pacífics. Per tant, rebutgem la pena de mort i la destrucció del nostre medi ambient. Els Pirates recolzem la sostenibilitat de la naturalesa i els seus recursos. No acceptem patents sobre la vida.

Els Pirates som ansiosos pel coneixement

L'accés a la informació, l'educació, el coneixement i troballes científiques ha de ser il·limitat. Els Pirates recolzem la cultura lliure i el programari lliure.

Els Pirates som socials

Els Pirates respectem la dignitat humana. Ens comprometem a una societat unida en la solidaritat, on els forts defensen als febles. Els pirates representem una cultura política de l'objectivitat, la imparcialitat i justícia.

Els Pirates som internacionals

Els pirates som part d'un moviment mundial. Aprofitem les oportunitats ofertes per Internet i per tant podem pensar i actuar sense fronteres.

A diferència de l'ideari suec, el Còdex Pirata se centra en valors personals. Els dos primers punts són l'única connexió amb l'ideari original. Sense privadesa no hi ha llibertat i això comporta combatre la deriva autoritària dels oligarquies governants, que anhelaven poder vigilar i controlar la ciutadania, de la qual s'han desvinculat per perseguir els seus interessos.

I com es relacionen els sis punts restants amb el moviment pirata? Per resoldre els punts tercer, quart, sisè i vuitè hem d'anar a una de les nostres principals arrels: el moviment del programari lliure i, en essència, al moviment hacker. De l'ètica hacker heretem la crítica a l'estatu quo, la curiositat, la creativitat, la igualtat i el sentit de comunitat basada en el lliure intercanvi de coneixement i la col·laboració.

Si llegim l'entrada de Wikipedia per a l'ètica hacker², ens trobarem aquesta descripció de Steven Levy en el seu llibre Hackers:

1. *L'accés a les computadores - i qualsevol cosa que pugui ensenyar alguna cosa sobre la forma en què funciona el món, ha de ser il·limitat i total: Levy compta amb les habilitats dels hackers per aprendre i construir sobre les idees i els sistemes preexistents. Es creu que l'accés dóna als hackers la possibilitat de desmuntar coses, corregir o millorar sobre ells i per aprendre i comprendre com funcionen. Això els dóna el coneixement per crear coses noves i encara més interessants. L'accés ajuda a l'expansió de la tecnologia.*
2. *Tota la informació ha de ser lliure: La informació ha de ser lliure per als hackers perquè ells puguin arreglar, millorar i reinventar els sistemes. Un lliure intercanvi d'informació permet una major creativitat en general. Sota el punt de vista dels hackers, qualsevol sistema podria beneficiar-se d'un fàcil flux de la informació, un concepte conegut com a Transparència en les ciències socials. Com assenyala Richard Matthew Stallman, "lliure" es refereix a un accés sense restriccions; no es refereix als preus.*
3. *La desconfiança en l'autoritat, promou la descentralització: La millor manera de promoure el lliure intercanvi d'informació és tenir un sistema obert que no presenta límits entre un hacker i un tros d'informació o un element de l'equip que necessiti en la seva cerca de coneixement. Els hackers creuen que les burocràcies, ja siguin corporatives, governamentals, o de la universitat, són sistemes defectuosos.*
4. *Els hackers han de ser jutjats per la seva capacitat, no per criteris com a títols, edat, raça, sexe o posició: Inherent a l'ètica hacker és un sistema meritocràtic, on la superficialitat es té en compte en l'estimació de l'habilitat. Steven Levy assenyala que criteris com l'edat, el sexe, la raça, la posició i la qualificació es consideren irrelevants dins de la comunitat hacker. L'habilitat d'un Hacker és el determinant final d'acceptació. Aquest codi dins de la comunitat hacker fomenta l'avanç de l'optimització informàtica i el desenvolupament de programari.*
5. *Pots crear art i bellesa en un ordinador: Els hackers aprecien profundament tècniques innovadores que permeten als programes realitzar tasques complicades amb poques instruccions. el codi d'un programa és considerat per celebrar una bellesa pròpia, després d'haver estat acuradament compost i artísticament arreglat. Aprendre a crear programes que utilitzen la menor quantitat d'espai gairebé es va convertir en un joc entre la dècada dels hackers.*
6. *Les computadores poden canviar la seva vida per a millor: Els hackers van sentir que les computadores havien enriquit les seves vides, i van fer la seva vida aventurera. Els hackers consideren als ordinadors com a làmpades d'Aladí que podien controlar. Es creu en la comunitat*

²Pots llegir més a: http://es.wikipedia.org/wiki/Ética_hacker#.C3.89tica_Hacker

que tots en la societat podrien beneficiar-se d'experimentar tal poder i que si tothom pogués interactuar amb els ordinadors en la forma en què els hackers ho van fer, a continuació, l'ètica hacker podria propagar-se a través de la societat i els ordinadors millorarien el món. El hacker va tenir èxit a convertir els somnis d'una infinitat de possibilitats en realitats. l'objectiu principal d'un hacker és ensenyar a la societat que "el món obert per l'ordinador és un món infinit".

Com encaixen els punts restants? Aquests són punts relacionats amb el respecte cap als altres, fent un ús no agressiu de la llibertat personal. Els podem derivar fàcilment de la pròpia defensa dels drets fonamentals que es realitza en aquest decàleg i l'ideari suec.

En la pròpia DUDH podem trobar reflectits aquests punts, com el dret a la vida en l'article 3 o la paraula dignitat en els articles 22 i 23,³ així com un fort component col·lectiu. Sent aquesta una declaració universal i reconeguda, encara que potser imperfecta, és conseqüent que qui es declari defensor dels drets i llibertats rebutgi la pena de mort i, a més, busqui una societat basada en la justícia.

L'única cosa que no es deriva fàcilment és la defensa del medi ambient. En qualsevol cas, sense un medi ambient adequat cap civilització prospera. Podem relacionar el declivi de civilitzacions antigues amb certs canvis climàtics, juntament amb altres condicions socials i econòmiques. Per tant, és lògic assumir un equilibri amb l'entorn i la defensa del medi ambient, partint d'un punt de vista objectiu, sense prejudicis cap a avanços de la ciència i la tecnologia, sempre que vagin d'acord amb un progrés sostenible.

³Pots llegir més a: <http://derechoshumanos.net/normativa/normas/1948-DeclaracionUniversal.htm#A3>

4. El nostre ideari actual

L'any 2010, Pirates de Catalunya va iniciar la seva marxa. Un petit grup de simpatitzants va llançar el següent ideari:

Democràcia Directa

- *Estem a favor de la participació activa i democràtica dels ciutadans sobre les decisions polítiques que els afectin.*
- *Som conscients de la igualtat de drets i obligacions de tots els ciutadans i confiem en la seva pròpia capacitat de decisió.*
- *Creiem que s'hauria de treure més profit dels avenços tecnològics. Internet és una eina que s'hauria d'utilitzar per aprofundir més en una democràcia real, on el nostre vot com a ciutadans s'usi en alguna cosa més que triar un cop cada quatre anys qui serà el representant que decidirà per nosaltres.*

Societat de la Informació

- *Fomentar la societat en xarxa, una major taxa de penetració d'Internet, més banda ampla i connexions simètriques.*
- *Treballar perquè Internet sigui un mitjà de comunicació tan universal com la ràdio o la televisió avui dia.*
- *Pretendre que la neutralitat a Internet sigui un requisit d'obligat compliment, ampliant la difusió i l'ús d'aquest mitjà voltant de tot el territori, tant en àmbits privats com públics.*
- *Que tots els serveis d'Internet existents (i els que existiran) siguin accessibles i oferts sense restriccions ni discriminacions entre uns i altres.*
- *Govern obert - Administració 2.0: Transparència, autenticació centralitzada, unificació de bases de dades, finestra virtual única, publicació de les eines de l'administració.*

Drets i llibertats

- *Preservar la presumpció d'innocència, la privacitat i la llibertat d'expressió dins i fora d'Internet.*
- *Que la lluita contra la delinqüència i el terrorisme sigui compatible amb els drets i llibertats de la Declaració Universal dels Drets Humans.*
- *Que les administracions públiques facin servir programari lliure i formats oberts estàndard, per garantir la seguretat i privacitat de tota la informació sensible dels ciutadans.*

Cultura i drets d'autor

- *La cultura és un bé comú a la qual tenen dret a accedir tots els ciutadans.*
- *El lliure intercanvi sense ànim de lucre no ha de ser criminalitzat, sinó considerat una eina eficaç per a distribuir i promocionar la cultura.*

- *Prescindir de la terminologia subjecta a confusió com " propietat intel·lectual", ja que pot anteposar interessos econòmics al gaudi de la cultura ciutadana, en lloc d'harmonitzar-los.*
- *Es rebutgen les fórmules de remuneració compensatòria per còpia privada i un model de gestió de drets d'autor, on s'han de cedir sota condicions perjudicials per als seus interessos.*
- *Plantejar la necessitat que l'autor tingui dret a triar entre autogestionar-se o treballar amb entitats de gestió de drets d'autor.*
- *Buscar el diàleg entre els diversos col·lectius implicats i a ciutadania per trobar solucions que resultes satisfactòries per a tothom.*

Reforma del sistema de patents

- *És el nostre objectiu la inexistència de patents de programari en l'ordenament jurídic.*
- *Plantejar un model de patents obert al desenvolupament i la innovació, que aprofiti el coneixement existent i fomenti l'evolució de la tecnologia en benefici de la societat, evitant monopolis privats.*
- *La durada d'una patent ha de ser relativa a la inversió necessària en investigació i desenvolupament, i mai renovable, sinó que, un cop expirada, passi a formar part del domini públic. De la mateixa manera ha d'expirar si mai s'explota.*
- *Oposició a possibles patents d'organismes vius.*

En aquest ideari observem la introducció de la democràcia directa de forma explícita. No és d'estranyar, apareixent en un context com el del 2010 que posteriorment va donar lloc a l'explosió del 15M. L'entenem com una conseqüència dels canvis en la participació de la ciutadania a la vida social per la irrupció de plataformes tecnològiques que van permetre una interacció més activa i directa, i que podien ser extrapolables a la vida política. En aquell moment, la percepció que la ciutadania podia prendre més força en la política ja era palesa per a molts col·lectius.

També pot derivar-se de les idees inicials del moviment. La defensa dels drets i llibertats porta inequívocament a una major implicació de la ciutadania en la presa de decisions, mentre que unes elits en les quals es delega no poden garantir interessos excepte els seus propis.

La llavor tecnòfila es manifesta en el tercer punt del mateix apartat, encara que s'assoleix una conclusió correcta per la motivació equivocada. Els avenços en criptografia i en eines de desenvolupament ens permeten generar solucions lliures per a qualsevol problema, per la qual cosa és fàcil concloure que és imperant usar-la per augmentar la participació actual. La motivació errònia és reduir la participació al vot, la part relativament senzilla de solucionar tècnicament, com molts semblen entendre aquest punt. Participar és un ventall més ampli que posar un vot en una urna i la tecnologia ha de jugar un paper important per fer més fàcil i accessible aquesta participació. Però no hem d'augmentar la participació amb la tecnologia com a objectiu, sinó amb la idea que els drets i llibertats només poden defensar-se implicant-nos més en les decisions polítiques.

Major participació requereix major informació i per tant més transparència i millors mecanismes en el seu accés. Les institucions hauran de donar resposta als nous reptes que es plantegen. Internet és l'eina que permet l'accés massiu sense restriccions al menor cost possible, però encara existeix una bretxa digital important, com reflecteix l'apartat sobre Societat de la Informació. Els següents tres apartats són conseqüència directa del nucli ideològic del moviment, tractats als apartats previs.

Tots els apartats de l'ideari barregen punts generals amb punts més específics, impedingint comunicar l'ideari amb totes les seves conseqüències, moltes de calat a nivells no contemplats en la seva redacció actual. Un altre aspecte a destacar és que en aquesta versió de l'ideari, conseqüència de la seva naturalesa fundacional, deixa fora aspectes bàsics per poder aconseguir els seus propis objectius. L'exemple més evident és el de fomentar la societat en xarxa. Poc importarà tenir una participació plena efectiva si no es garanteix l'existència digna de la ciutadania o un medi ambient habitable. En essència, garantir l'article 25 de la DUDH:

Tota persona té dret a un nivell de vida que assegurï, així com a la seva família, la salut i el benestar, i especialment quant a alimentació, a vestit, a habitatge, l'assistència mèdica i els serveis socials necessaris; té així mateix dret a les assegurances en cas d'atur, malaltia, invalidesa, viduitat, vellesa o altres casos de pèrdua dels seus mitjans de subsistència independent de la seva voluntat.

5. Què som els Pirates?

No existeix una etiqueta que defineixi el pensament pirata. Podem afirmar que representem una de les primeres ideologies del segle XXI, el bateig de foc públic de la qual va ser el 2006 i que supera la seva infància avui el 2016.

Amb la irrupció de la informàtica i Internet en la vida quotidiana allà els any 80, una generació (i part de l'anterior) ha conviscut amb eines que han posat sobre la taula nous problemes i noves maneres d'interactuar i comprendre el món. Des d'un punt de vista històric, era més que probable que les elits polítiques es preocupessin més de com treure'n profit que no de protegir la ciutadania davant aquestes noves problemàtiques, portant al sorgiment de nous moviments en resposta a l'abús que han instaurat les mateixes elits.

L'explotació comercial de la identitat i comportament digitals, la vigilància indiscriminada massiva, les retallades en la llibertat d'expressió, regulacions destinades a restringir llibertats, etc. són exemples dels abusos que han donat lloc al Partit Pirata a tot el món.

Altres corrents, encara que allunyades de la Xarxa, han sorgit per la deriva autoritària d'Europa al servei dels mercats i l'ofensiva neoliberal que, al 2016, es manifesten en múltiples tractats de lliure comerç de variats noms: TTIP, TISA, CETA, etc. Aquestes conformen el segon ingredient del moviment pirata, en confluïr les mateixes causes darrere de tots dos fenòmens, les voraces oligarquies disposades a tot per al seu benefici: precarietat, desigualtat, dèficit democràtic, crisi econòmica, etc.

Però deixem enrere els orígens i causes del nostre ideari. Parlem dels punts en comú amb altres moviments socials i corrents polítics.

Els Pirates, entesos com el conjunt de persones que militem i simpatitzem, som heterogenis. La diversitat és un pilar bàsic. Sempre hem dit amb orgull que acollim a gent de tot l'espectre polític, amb la honrosa excepció de l'extrema dreta, que mai ha tingut lloc en les nostres files.

Encara que sense dades estadístiques per determinar la grandària de cada corrent, ni ordre preferent, entre els pirates es troben liberals, llibertaris, anarquistes, comunistes, socialistes i molts "ismes" desconeguts per a la majoria, tots en les seves múltiples variants. Però en lloc de (des)unir-nos tots per la qüestió econòmica, ens unim entorn de les causes sorgides de l'era digital. Això no implica que no ens preocupi l'economia, però no hi ha un únic model econòmic que vertebrï el nostre col·lectiu.

Una altra mostra són els conceptes recollits en una de les sessions de treball, la del 3 de juliol de 2016, per al congrés de refundació que afrontem amb aquest i altres documents. Aquests han servit per orientar el treball i volem incloure'ls perquè tots comptem amb la mateixa informació. També sense un ordre determinat, trobem: transparència, eficiència administrativa, responsabilitat, lògica, ètica, debat, pluralitat, utopia, col·laboració, P2P, mutualisme, suport mutu, laïcisme, transversalitat, municipalisme, política basada en evidències, llibertat, obert, anarquisme, feminisme, equitat, internacional, proximitat, horitzontalitat, coneixement, hacker, compartir, descentralització, accés a la cultura, programari lliure, resiliència, drets socials, drets humans, lluita social, procomú, bé comú, cooperació, autogestió, postindustrialisme, participació, dret a decidir i democràcia directa/líquida.

Entre aquestes idees emergeixen els primers noms de moviments anteriors dels quals heretem. Del feminisme, la lluita per la igualtat (jurídica, política i econòmica) entre gèneres. De l'anarquisme, la democràcia directa, el assemblearisme i autogestió, la redistribució del poder per retornar-ho a les persones, i la cooperació com a defensa dels interessos comuns. Del laïcisme, el respecte cap a totes les creences i la seva separació de les estructures polítiques. Del antifeixisme, el rebuig a la xenofòbia, a l'autoritarisme i a les idees feixistes. Del liberalisme, la defensa dels drets i llibertats individuals. De

l'escepticisme, l'exigència de dades i evidències en la presa de decisions. Del hacktivisme, el programari lliure, la cultura lliure, i l'ús de la tecnologia per provocar canvis profunds i protegir els drets civils.

També podem trobar punts de connexió amb moviments en diferents contextos geogràfics, socials i històrics, com el confederalisme democràtic kurd, el quaquerisme, el participisme, etc.

Però els Pirates no només tirem la vista al passat. En el futur ens trobarem amb corrents postindustrials i transhumanistes, amb les quals coincidim en aspectes com la tecnologia al servei de la Humanitat, per acompanyar-la i ajudar-la a superar els seus propis límits. I la visió a llarg termini amb la disrupció de l'automatització, la intel·ligència artificial i la blockchain en l'horitzó immediat.

En resum, els Pirates som pirates. Encara no existeix un "isme" amb el qual etiquetar-nos, però la nostra intel·ligència col·lectiva - o potser l'eixam que diria Rick Falkvinge - ha desenvolupat una base ideològica que trenca amb l'estatu quo de les ideologies del segle XX.

6. Què hem de ser els Pirates?

Els Pirates hem de ser llavors. Encara que sonl a cita gastada, tenim el potencial de desenvolupar un marc conceptual que generi noves estructures socials, econòmiques i polítiques.

És la nostra obligació plantejar una alternativa de futur, una resposta als profunds canvis que ha produït en la societat l'impacte de la Revolució de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació.

Els Pirates som els banderers de les lluites que estan per venir, dels canvis que obligaran a replantejar-ho tot. Hem d'estar preparats perquè la següent cruïlla que prenguem sigui en benefici del comú i no acabem en una distòpia totalitària del capitalisme.

Per a això, la nostra ideologia ha de mantenir la seva condició d'oberta i revisable. Perquè les nostres idees conformen un marc ideològic que pot acollir moltes propostes, sempre fitades dins del bé comú i la cooperació.

La resta d'aquest apartat no és tant una tediosa disquisició sinó un recull d'aspectes, sense estructura concreta, a tenir en compte i per obrir el debat que suposa aquest document.

Hem de defugir el "tecnoptimisme" i el que alguns han titllat de tecnopolítica, que té més de tecnocràcia que de democràcia. És imprescindible actuar i decidir amb dades en mà, tal i com es proposa en la política basada en fets, però sense caure en la ridícula de la sobreregulació ni la seva rigidesa.

La defensa dels drets de les persones és un tot que ha de ser eix de les nostres polítiques públiques. La nostra visió dels sistemes de garantia social han de tenir un plantejament, mancant millor paraula, holístic. Hem de rebutjar, doncs, solucions parcials per a problemes que tinguin arrels complexes, com l'exclusió social.

En el context de 2016 hem de plantejar-nos que els propers anys seran d'aprofundiment de la crisi econòmica desencadenada fa gairebé ja una dècada. Hem de rebutjar el sistema capitalista vigent, no buscar-li un rostre humà. El nostre objectiu és una economia humana de valors pirates. Per exemple, no cal que rebutgem els mercats en si, però sí l'economia especulativa i el capitalisme cognitiu. També hem de buscar referents en les noves economies: social i solidària, col·laborativa, del ben comú, la circular, el comerç just, les empreses socials, les ciutats en transició o el decreixement. Encara que tenen noms diferents, comparteixen un objectiu similar: la sostenibilitat, amb la premissa de millorar les vides de les persones i el mètode de la col·laboració.

Entenem l'Estat com el resultat de la societat, no com un ens separat de la mateixa. Hem de construir-lo cooperativament i amb l'equitat sempre com a objectiu. És a dir, reconèixer les diferències i aplicar el tracte just segons aquestes diferències. La igualtat ha de ser entesa com a igualtat de drets, no com a homogeneïtzació.

Davant el sorgiment d'una ecologia "pirata", hem de tenir clar que ha de centrar-se en la sostenibilitat i en la política basada en evidències. Per ser alternativa no hem de reeditar l'ecologisme que tendeix a caure en el neoludisme davant certs avanços, sigui per incomprensió o per interessos, sense poques o cap proves.

7. Nou ideari

Després d'un treball d'anàlisi que es pot trobar annex en aquest document (i que preguem que sigui llegit abans d'esmenar), proposem la següent redacció per l'ideari del partit:

1. **Defensem els drets i llibertats conquistats per les lluites anteriors a la nostra.** No acceptarem cap pas enrere. Cap llei per fer front als canvis del futur pot suposar-ne una retallada, sinó un eixamplament.
2. **Respectem la diferència.** Defensarem que tota opinió i creença que no atempti contra la dignitat i drets de les persones no pot ser objecte de discriminació. Però tampoc defensem que alguna tingui privilegis respecte les altres. L'Estat no promourà cap religió ni participarà de cap culte organitzat.
3. **Construïm una societat que neixi del consens i la solidaritat, orientada cap al bé comú, l'equitat i la inclusió.** Treballarem per aconseguir la separació de poders efectiva, la justícia social, la qualitat legislativa i una administració pública oberta, transparent i eficient.
4. **Creiem en la igualtat.** Construïm una societat feminista on totes les persones siguin lliures i iguals en dignitat i drets, i no hi hagi cap tipus de discriminació per identitat de gènere o opció o identitat sexual.
5. **Descentralitzem el poder.** Acostarem la informació i les decisions a la ciutadania, permetrem la seva autodeterminació i evitarem la concentració de poder en oligarquies mitjançant mecanismes de democràcia líquida i transparència, fins a assolir una democràcia directa.
6. **Redistribuíem la riquesa.** Aplicarem mecanismes de redistribució que garanteixin l'existència digna i el lliure desenvolupament de les persones.
7. **Legislem amb evidències i diàleg.** Promourem la política basada en evidències i el pensament crític per a la creació de nova legislació i els processos participatius oberts a tota la ciutadania.
8. **Eduquem en la democràcia i la igualtat.** Apostarem per un sistema educatiu que prepari les noves generacions per afrontar els reptes del demà amb els valors d'aquest ideari, el respecte a totes les sexualitats, identitats de gènere i diferències culturals.
9. **Cooperem per una economia humana.** Fomentarem models econòmics basats en la cooperació i la col·laboració, no especulatius i sostenibles. Defensarem que les persones no són mercaderia sinó qui s'ha de beneficiar del fruit de l'esforç col·lectiu.
10. **Democratitzem la tecnologia.** Facilitarem l'accés a la tecnologia essencial per participar en societat, garantirem tots els drets fonamentals i completarem la migració de l'administració pública a l'ús de programari lliure i formats oberts.
11. **Promovem Internet com a mitjà de comunicació universal.** Defensarem la neutralitat de la xarxa com a garantia d'absència de restriccions i discriminacions per accedir a Internet.
12. **Defensem als creadors.** Reformarem la legislació de drets d'autor i copyright per garantir la llibertat de decisió entre l'autogestió i poder treballar amb entitats de gestió, així com també buscarem el diàleg per trobar un model que beneficiï als creadors i a la societat en el seu conjunt.

13. **Considerem la R+D+I necessària per l'avanç de la societat.** Reformarem el sistema de patents per evitar el seu abús per part de grans corporacions i ens oposarem a les patents de programari i sobre organismes vius o híbrids. Promourem l'accés obert a la producció científica.
14. **Socialitzem la cultura, el coneixement i la informació.** Despenalitzarem el lliure intercanvi sense ànim de lucre i fomentarem l'accés a la cultura com a eina eficaç per distribuir-la i promocionar-la. Alliberarem tota obra i recerca finançada amb diners públics. Promourem la neutralitat dels mitjans de comunicació, especialment els públics.
15. **Acollim en llibertat, no expulsem per seguretat.** Rebutjarem tota iniciativa que redueixi les llibertats a canvi de seguretat i que sigui incompatible amb els drets humans, i promourem les relacions internacionals que permetin la mobilitat universal de les persones.
16. **Respectem el medi ambient.** Promourem la recuperació de l'entorn natural i la sostenibilitat fonamentada en la ciència per donar suport i continuïtat per a les futures generacions. Fomentarem polítiques efectives de reducció, reutilització i reciclatge de residus, així com la recuperació dels recursos naturals explotats.

